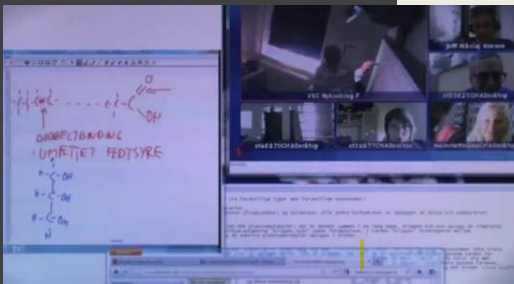

Videolæring i et forskningsperspektiv

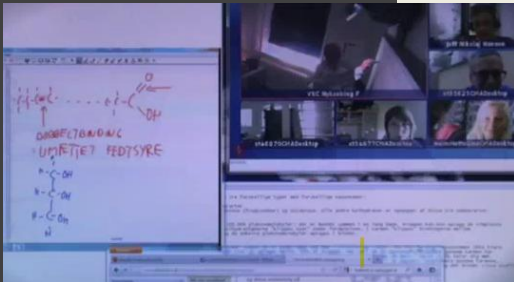

Hvordan kan IKT fremme læringsprocesserne?

Karin Levinsen
DPU - Aarhus Universitet

G L O B A L CLASSROOM

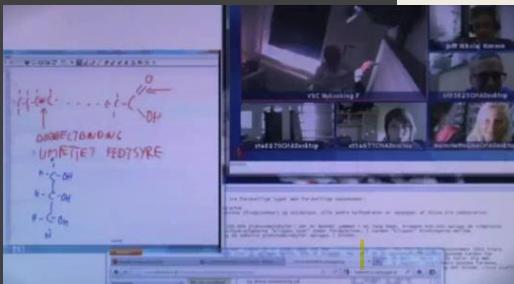
Vid
fors

Hvad vi skal
vide noget om
for at kunne
sige noget om

Hvordan kan IKT fremme
læringsprocesserne?

Karin Levinsen
DPU - Aarhus Universitet

G L O B A L CLASSROOM

Agenda

Det 3 rum – Det der er på spil

Hvad forskningen siger

Udfordringen fra ”noget”

Telepresence

- To forskellige opfattelser
- Kombineret opfattelse
- Telepresence og ”noget”

Fremtidens udfordring

G L O B A L CLASSROOM

Det der er på spil - De 3 rum

Høj grad af kompleksitet

- Teknologi
- Rammer for interaktion
- Didaktiske valg
- Pædagogisk praksis

Det 3 rum

F2F

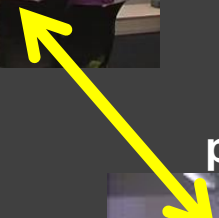
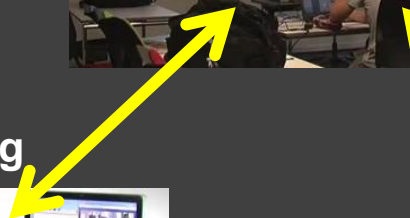
fjernundervisning

parallel undervisning

distribuerede
deltagere

Hvad forskningen siger

Spredte case studier - projekter / forsøg

- Beskriver konkret undervisning
- Forslag til BEST PRACTICE
- Ingen systematisk dataindsamling

Hvad forskningen siger

Større forskningsprojekter

- kirurgi og sygepleje

- Betydningen af visuel kvalitet
- Økonomisk rationalisering (rejser / tid)
- Tidsmæssig fleksibilitet
- De studerendes samarbejde (collaboration)
- De studerendes meta-refleksion

Forskningsprojekt med KDMK

Telepresence som didaktisk praksis i musikkonservatoriets uddannelser

Deltagerne tilpasser sig situationen - ændrer praksis

Deltagerne erfarer et fælles rum – at de er sammen

“Det er overraskende let og behageligt”
“jeg følte virkelig jeg var der”

Forskningsprojekt med KDMK

Telepresence som didaktisk praksis i musikkonservatoriets uddannelser

Deltagerne tilpasser sig situationen - ændrer praksis

Deltagerne erfarer et fælles rum – at de er sammen

“Det er overraskende let og behageligt”
“jeg følte virkelig jeg var der”

MEN

Der kan opstå en fornemmelse af ”**NOGET**”
som påvirker

- Oplevelsen af et fælles rum
- Oplevelsen af nærhed og gensidig forståelse

Forskningsprojekt med KDMK

Telepresence som didaktisk praksis i musikkonservatoriets uddannelser

Deltagerne tilpasser sig situationen - ændrer praksis

Deltagerne erfarer et fælles rum – at de er sammen

“Det er overraskende let og behageligt”
“jeg følte virkelig jeg var der”

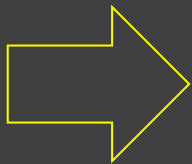
MEN

Der kan opstå en fornemmelse af ”**NOGET**” som påvirker

- Oplevelsen af et fælles rum
- Oplevelsen af nærhed og gensidig forståelse

”**NOGET**” udfordrer en robust og bæredygtig pædagogisk praksis

- “**NOGET**” kan påvirke læringskvaliteten
- “**NOGET**” kan påvirke deltagerens muligheder for at handle
- Vi ved ikke hvad der er **positivt/negativt/neutralt**

Hvad forskningen siger - generelt

- Pædagogisk neutral sammenlignet med klasserumsundervisning
- Deltagere kompenserer hurtigt og ændrer praksis
- Deltagere søger at undgå situationer hvor praksisændring føles besværligt

F2F

fjernundervisning

parallel undervisning

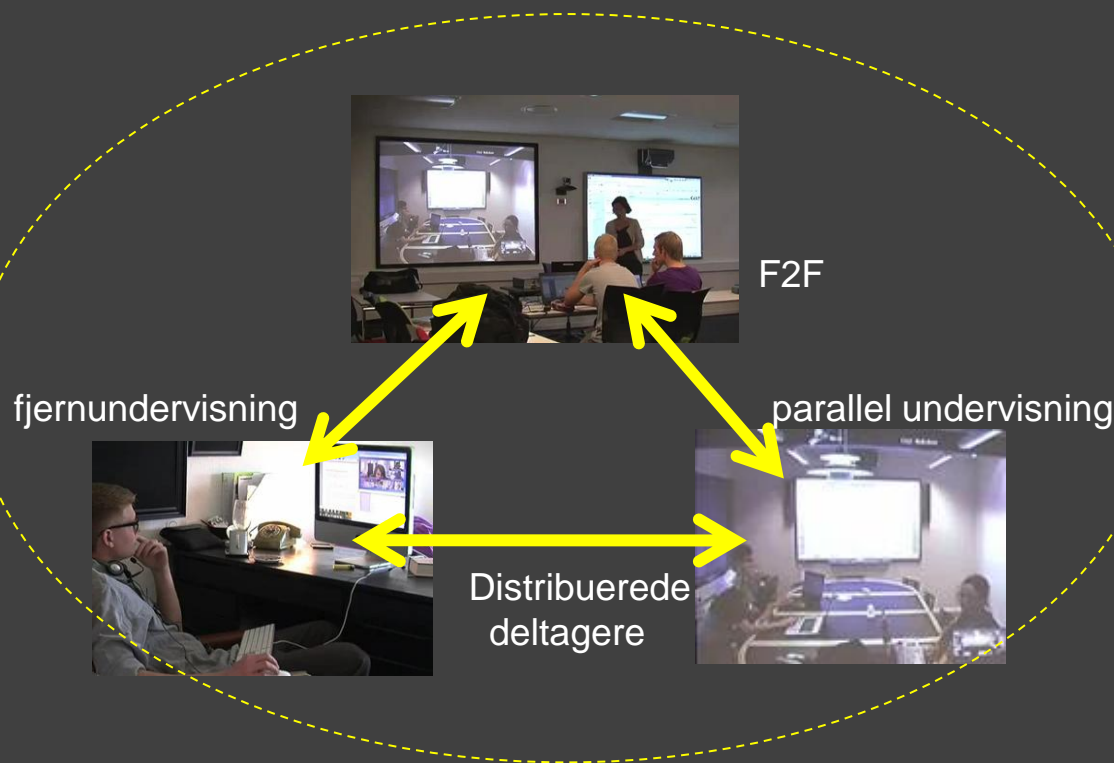

Distribuerede deltagere

Hvad forskningen siger - generelt

Forsinkelse påvirker dialog og meningsforhandling

- Hvem taler (turtaking)
- Rækkefølgen af handlinger (sequencing)
- Hvordan man løser problemer (repairment)

Hvad forskningen ikke siger

Ingen dybstudier af pædagogisk/didaktisk praksis

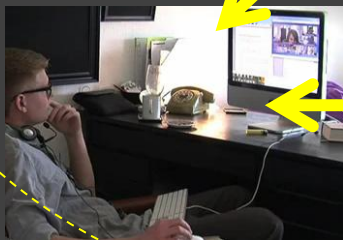
Vi ved pt. intet om

Hvordan Video Konference kan fremme læringsprocesserne!

F2F

fjernundervisning

parallel undervisning

Distribuerede deltagere

Det handler om TELEPRESENCE

Vi ved at “**NOGET** “ opstår i praksis – **Vi ved Ikke hvad eller hvordan**

“**NOGET** “ påvirker deltagerne – **Vi ved ikke hvordan**

- blive inspirerede og opfinde nye praksisser
- sig fremmede fremfor sammen
- føle sig ubehageligt tilpas

“**NOGET**” hænger sammen med kernebegrebet

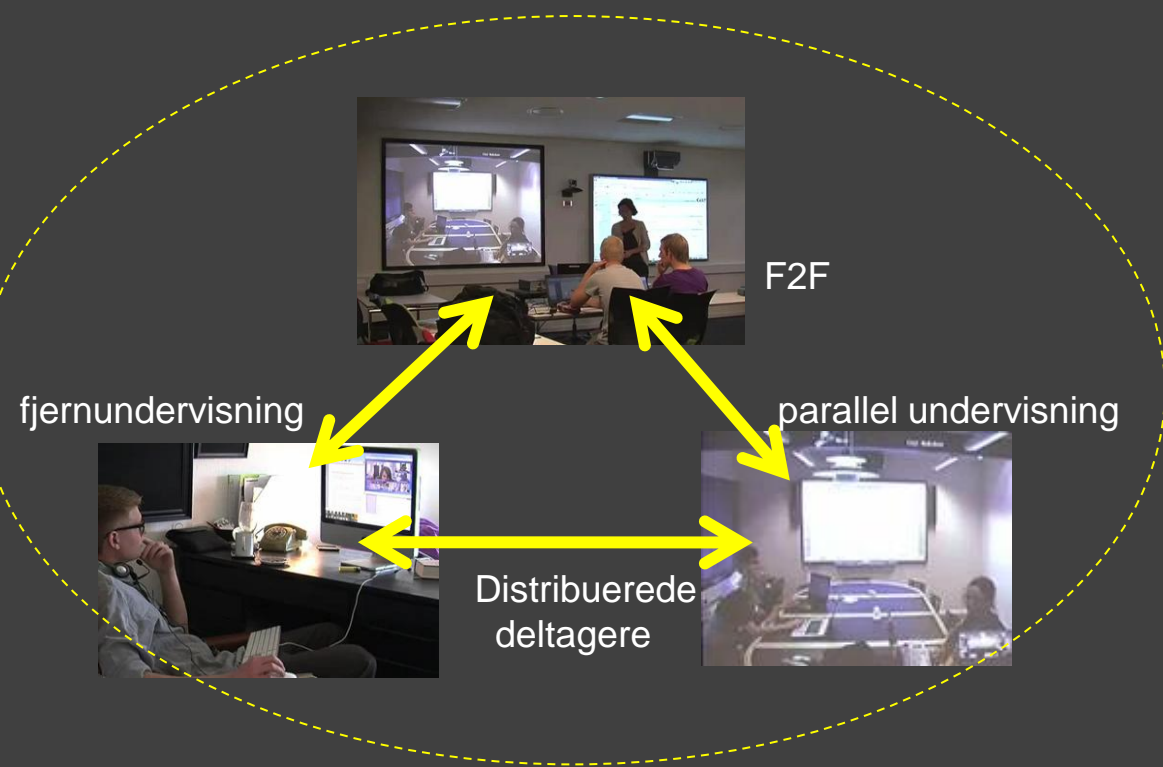

Telepresence og mediering

Ingen studier af hvad mediering betyder

Vi ved pt. intet om

Hvordan Video Konference påvirker
deltagernes erfaring af omverden og de
andre!

Medieringens udfordring

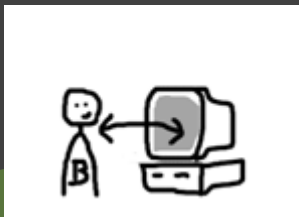
Mennesker interagerer via en repræsentation

Vi konstruerer den anden og dennes rum ud fra repræsentationen

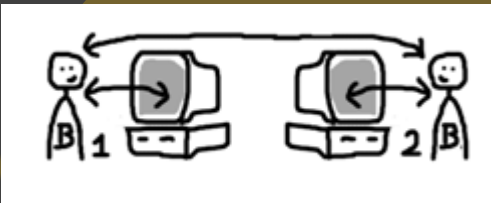
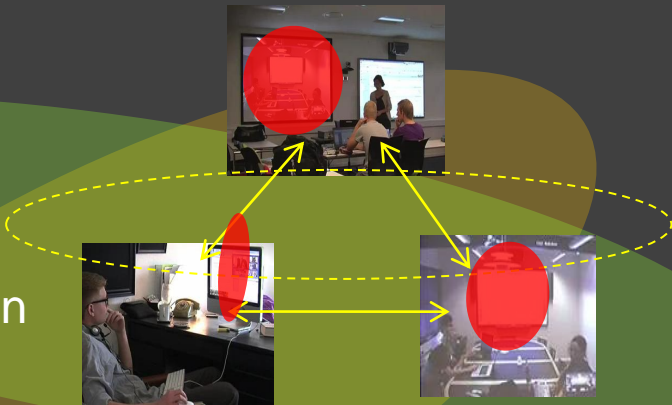
Vi glemmer at de ikke er = repræsentationen

Vi har **ikke** konventionerne

Vi **ved ikke** hvordan man begår sig

Klassisk Menneske – maskininteraktion

Mennesker interagerer via maskininteraktion

Her har vi lært konventionerne
Her kan vi begå os i den digitale omverden

Det der er på spil

Der kompenseres hurtigt – ny praksis

Man undgår situationer der opleves besværlige

Hvor svært kan det være?

Implementeringsstrategi
kompetenceudvikling

Vi bliver i vores
KOMFORT ZONE

Vi må gøre os klart

Vi gør som vi plejer
hvad vi

Elementer
forsvinder/laves om
forstår ved

TELEPRESENCE

Udfordrer og udvider
KOMFORT ZONE

Der udvikles nye praktikker

Bevidst udvikling af
It didaktiske design
Video konference pædagogik

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse	Humanistisk (fænomenologisk) forståelse
Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted	Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse	Humanistisk (fænomenologisk) forståelse
<p>Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted</p> <p>Teknologien tilbyder interaktionsmidler der er designet til at skabe følelsen af at være et andet sted</p>	<p>Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk</p> <p>Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig føler at man er DER</p>

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse	Humanistisk (fænomenologisk) forståelse
<p>Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted</p> <p>Teknologien tilbyder interaktionsmidler der er designet til at skabe følelsen af at være et andet sted</p> <p>Telepresence er en teknologisk måleenhed</p>	<p>Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk</p> <p>Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig føler at man er DER</p> <p>Telepresence er en følelse /erfaring</p>

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse

Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted

Teknologien tilbyder interaktionsmidler der er designet til at skabe følelsen af at være et andet sted

Telepresence er en **teknologisk måleenhed**

Immersive

Kompleks, integreret teknologi
Med kontrol i begge ender, teknisk personale tilknyttet

Fx. Konservatorieprojektet

Adaptive

Samme komplekse teknologi
Mindre kontrolleret
Mindre teknisk support

Global Classroom VUC Storstrøm

Lite

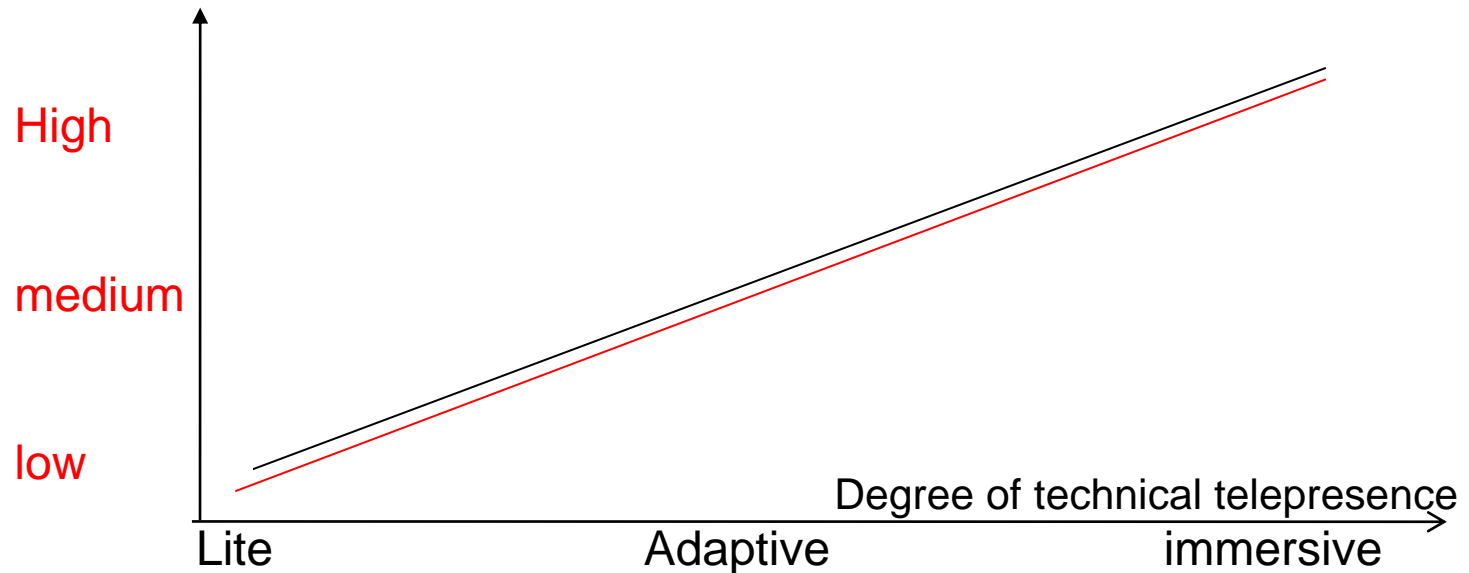
Integration af tilgængelige teknologier
Deltagerne gør det selv uden teknisk support

Skype, Connect, second life ...

Master i IKT og Læring

TELEPRESENCE – to forståelser

The human feeling of presence

Telepresence er en **teknologisk måleenhed**

Telepresence er en **følelse /erfaring**

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse	Humanistisk (fænomenologisk) forståelse
<p>Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted</p> <p>Teknologien tilbyder interaktionsmidler der er designet til at skabe følelsen af at være et andet sted</p> <p>Telepresence er en teknologisk måleenhed</p>	<p>Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk</p> <p>Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig føler at man de DER</p> <p>Telepresence er en følelse /erfaring</p>
<p>Fejl funktion Personen føler sig ikke telepresent</p> <p>Løsning Forbedring af teknologien</p>	

TELEPRESENCE – to forståelser

Teknologisk forståelse

Hvornår erfarer vi telepresence eller at være helt opslugt (immersed)?

Når vi snakker i telefon

Ser TV

Spiller computerspil

Når vi skyper

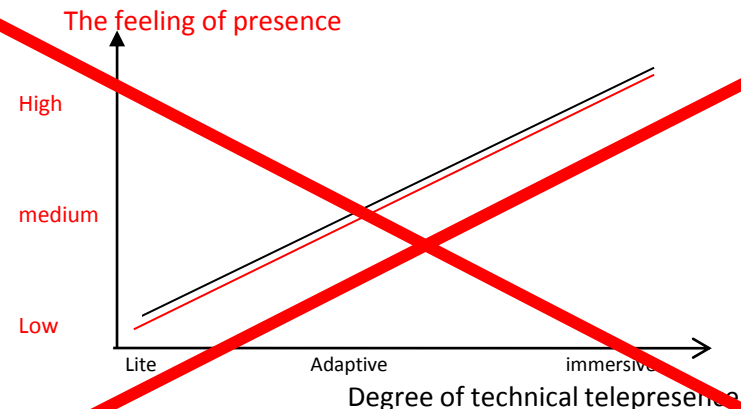
Der er INGEN direkte forbindelse mellem teknologisk kompleksitet og erfaringen af telepresence

Humanistisk (fænomenologisk) forståelse

Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk

Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig **føler at man der DER**

Telepresence er en **følelse / erfaring**

TELEPRESENCE – to forståelser

Hvordan føles det – at være der?

Når det virker – så føles det godt

Instruktion, kommunikation

Hvordan føles det – IKKE at være der?

Kropsligt ubehag

Man føler sig distraheret

Bevidst om “den anden ende”

- Hvad sker der?
- Hvad vil de / hvad ønsker de?
- Hvad forventes jeg at gøre nu?
- Hvordan forventes jeg at opføre mig?

Bevidsthed med “TEKNOLOGIEN”

Humanistisk (fænomenologisk) forståelse

Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk

Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig **føler at man der DER**

Telepresence er en **følelse / erfaring**

TELEPRESENCE – ~~en forståelse~~

Teknologisk forståelse

BÅDE / OG

Humanistisk (fænomenologisk) forståelse

Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted

Teknologien tilbyder interaktionsmidler der er designet til at skabe følelsen af at være et andet sted

~~Telepresence er en teknologisk måleenhed~~

Fejl funktion

Teknologien producerer problemer for følelsen af telepresence og praksis

Løsning

Forbedring af teknologien

OG/ ELLER

Vurdering

Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk

Følelsen kan kun opstå hvis teknologien og de umiddelbare omgivelser forsvinder fra personens opmærksomhed – så man virkelig **føler at man der DER**

Telepresence er en **følelse /erfaring**

Fejlfunktion

Personen føler sig ikke tilstede eller sammen med de andre

Løsning

Forbedre den it-didaktiske praksis

TELEPRESENCE – to forståelser

Relation i praksis

Teknologisk forståelse

Teknologier der tillader personer at føle de er tilstede på et andet sted

Humanistisk (fænomenologisk) forståelse

Menneskets erfaring af at være fuldt til stede fjernt fra hvor kroppen er rent fysisk

Flertydig Gråzone

Entydigt Handler om teknologi

Lyd kvalitet
Visual kvalitet
Monitorer
Forsinkelse
Kamera kontrol
Fysisk arrangement

Entydigt Handler om mennesker

“NOGET”
**Skelne mellem
teknologi /menneskeligt?**
IT didaktisk design

Tillid(Icebreaker)
Kropsprog / mimik
Verbalisere tavs viden
Klarhed – fx instruktion
Dialog – fx turntaking

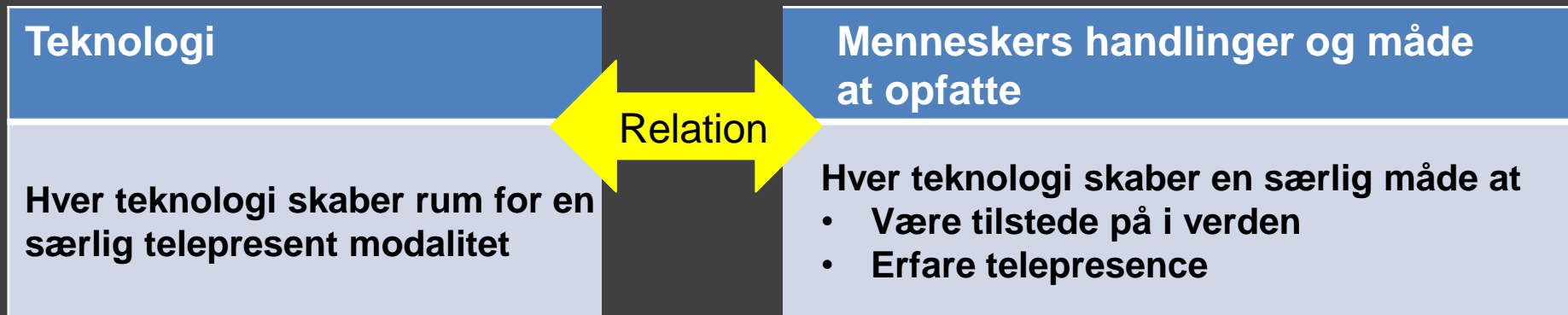
TELEPRESENCE – i gråzonen

Fra Society-Technology-Studies (STS) ved vi at
Teknologi påvirker vores måde at opfatte omverden på (Don Ihde)

Teknologisk mediering **forstærker/forminsker** vores måde at opfatte på

Teknologisk mediering **ekskluderer/tillader** praktikker

Teknologisk mediering **kan inspirere** nye praktikker

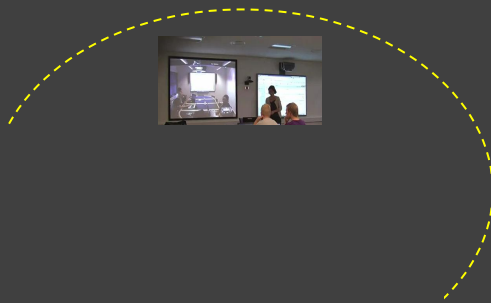
Det vi ved er ...

Jo mere kontrolleret - jo nemmere er det
Risiko – tendens mod lærerstyring

Læringsrum	Aktivitet	Lærerrolle	Elevrolle	Planlægning	it
Undervisningsrum	Vidensfordeling	Formidler Organisator	Modtager	Klasse Lærer planlægger	Præsentation og noter
Træningsrum	Træning af stof	Træner Lærer stiller opgave	Lærling	Individ/gruppe Lærer planlægger	It-læremidler Databaser værktøjer
Studierum	Projekt	Coach Lærer sætter ramme	Studerende	Individ /gruppe Elev som didaktisk designer	Web 2.0 Kommunikation ...

For at komme i de øvrige læringsrum...

Udfordre vores forståelse af telepresence

Udfordre vores teknologibegreb

Udvikle it - didaktiske kompetencer

Udfordre pædagogikken

Udvikle nye sociale samværskonventioner
kommunikationsmåder
samarbejdsformer

Teknologiske udfordringer

Læring

Undervisningsrum

Træningsrum

Studierum

Læring

Undervisningsrum og

Træningsrum

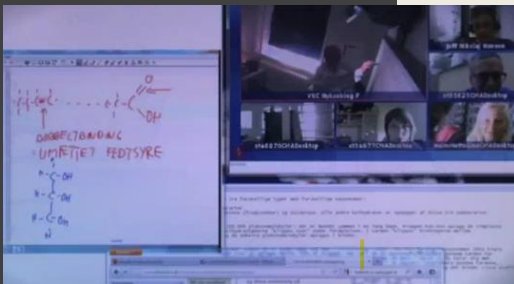
Studierum

Lærer sætter ramme

Læver som didaktisk designer

...

Tak fordi I lyttede

Karin Levinsen
DPU - Aarhus Universitet

G L O B A L CLASSROOM